

Ταξιδιωτικά Κείμενα

Ζακ Πρεβέρ, «Βγαίνοντας από το σχολείο», σελ. 110

1. Στο ποίημα οι μαθητές βγαίνουν από το σχολείο τους και πραγματοποιούν ένα φανταστικό ταξίδι. Ποιες επιθυμίες, όνειρα και ανάγκες αποκαλύπτει η φυγή τους από την πραγματικότητα;

Το ποίημα είναι επηρεασμένο από το λογοτεχνικό ρεύμα του υπερρεαλισμού, το οποίο είχε ως βασικό του γνώρισμα τη φυγή και το ταξίδι μακριά από την πραγματικότητα. Από την πραγματικότητα θέλουν να ξεφύγουν και τα παιδιά που βγαίνουν από το σχολείο τους και ξεκινούν μια φανταστική περιήγηση σε όλον τον κόσμο. Αρχικά, θέλουν να εξερευνήσουν όλα τα φυσικά τοπία της γης που κεντρίζουν την περιέργειά τους, να απολαύσουν την ομορφιά της θάλασσας, τα νησιά της και το μυστήριο του βυθού της. Ακόμη, ονειρεύονται να ταξιδέψουν σε όλες τις άγνωστες και μακρινές χώρες, για τις οποίες έχουν ακούσει μόνο αμέτρητες ιστορίες. Φαντάζονται να αποκτούν υπόσταση οι μυθικοί ήρωες των πασίγνωστων και αγαπημένων βιβλίων και να τους καθοδηγούν σε συναρπαστικές περιπλανήσεις του νου. Νιώθουν την ανάγκη να αποτινάξουν την αυστηρότητα που αντιμετωπίζουν μέσα στην οικογένεια, να διώξουν τις δυσκολίες της ζωής που βαραίνουν την ατμόσφαιρα μέσα στο σπίτι τους και να ξαναφέρουν τη χαρά μέσα σε αυτό και στις καρδιές τις δικές τους αλλά και των αγαπημένων τους προσώπων. Μόνο αφού αποκατασταθεί η ευτυχία σε όλον τον κόσμο, θα είναι σε θέση να κάνουν πραγματικότητα όλα τα σχέδιά τους άφοβα και με ζωντάνια και να ζήσουν νέες εμπειρίες που τώρα δεν τους επιτρέπεται.

2. Τι συνάντησαν τα παιδιά μόλις επέστρεψαν στη γη; Τι συμβολίζει το σπίτι που «προσπαθούσε να ξεφύγει από το χειμώνα»;

Το σπίτι που «προσπαθούσε να ξεφύγει από το χειμώνα» είναι πιθανό να συμβολίζει τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα παιδιά μέσα στην οικογένειά τους. Αυτό συμβαίνει λόγω των κοινωνικών αντιξοοτήτων που σκληραίνουν τους γονείς τους και τους αναγκάζουν να γίνουν έρμαια της καθημερινής ρουτίνας και του αδιάκοπου μόχθου. Το κλίμα της αυστηρότητας που χαρακτηρίζει την ανατροφή των παιδιών τα κάνει να αναζητούν διέξοδο. Η ψυχική τους ανάγκη για επικοινωνία τα ωθεί στη φυγή από την αφιλόξενη ατμόσφαιρα του σπιτιού τους, το οποίο, όμως, είναι το πρώτο που αντικρίζουν όταν επιστρέφουν από το ταξίδι τους στον κόσμο της φαντασίας.

3. Τα παιδιά έφυγαν με το σιδηρόδρομο και γύρισαν «με τα πόδια και με τ' άλλα και μ' αυτοκίνητα και τέλος με ιστιοφόρα». Τι εμπειρίες αποκόμισαν και πόσο ωφελήθηκαν από αυτό το ταξίδι;

Η φανταστική περιπλάνηση των παιδιών σε κόσμους μακρινούς, ανεξερεύνητους και μυστηριώδεις και κατά συνέπεια η συνειδητοποιημένη απομάκρυνσή τους από την άσχημη καθημερινή τους πραγματικότητα, τους έδωσε νέα ώθηση για συνέχιση των ευθυνών τους και δυναμικότερη αντιμετώπιση των προβλημάτων τους. Ανέκτησαν την έμφυτη αισιοδοξία τους και ενεργοποιήθηκε η αποφασιστικότητά τους, για να αγωνιστούν μέχρι να βελτιώσουν τη σχέση τους με τους δικούς τους ανθρώπους. Η φανταστική φυγή τους τα έκανε να τα βάλουν με τους πάγιους εφιάλτες τους και να τους νικήσουν, προκειμένου να ξανακερδίσουν τη νεανική τους πνοή, να ξαναφέρουν την άνοιξη στο περιβάλλον όπου ζουν, κινούνται και καλούνται να ανθίσουν.

4. Στο ποίημα συναντάμε πολλά εκφραστικά σχήματα, κυρίως μεταφορές, προσωποποιήσεις και εικόνες. Βρείτε και γράψτε αυτά που σας εντυπωσίασαν περισσότερο.

Προσωποποιήσεις / Μεταφορές:στιχ. 6 «... χρυσό βαγόνι», στιχ. 8 9 «Συναντήσαμε τη θάλασσα ... τον περίπατό της», στιχ. 11 «... αρωματισμένα της νησιά», στιχ. 12 «... ωραία της ναυάγια», στιχ. 16 - 17 «Τ' αστέρια... με ιστιοφόρο ταξιδεύανε», στιχ. 27 - 31 «Ένα σπίτι... που το κυνηγούσε», στιχ. 33 - 35 «Αρχίσαμε να τρέχουμε... τον πατήσαμε», στιχ. 36 «... το σπίτι πια σταμάτησε να τρέχει», στιχ. 37 - 39 «Κι η άνοιξη... Μας ευχαρίστησε», στιχ. 40 - 42 «Και τότε τα λουλούδια... σιδηρόδρομο», στιχ. 43 - 45 «Κι εκείνος... μήπως τα πατήσει». Επαναλήψεις:στιχ. 7 «... γύρω-γύρω...», στιχ. 8 & 14 & 19 «Συναντήσαμε» ... «Και συναντήσαμε»... «Κι ακόμα συναντήσαμε», στιχ. 33 «... να τρέχουμε να τρέχουμε...», στιχ. 48 & 49 «Γύρω τριγύρω από τη Γη Γύρω τριγύρω από τη θάλασσα», στιχ. 52 - 53 «Με τα πόδια... Και με τα πόδια...».

Εικόνες (συμβολιστικές):στιχ. 4 - 6 «Μας έφερε μια βόλτα... βαγόνι», στιχ. 9 - 13 «Τη θάλασσα... σολομούς», στιχ. 16 - 23 «Τ' αστέρια... ψάχνοντας αχινούς», στιχ. 25 - 31 «Συναντήσαμε... Που το κυνηγούσε», στιχ. 33 - 39 «Αρχίσαμε να τρέχουμε... Μας ευχαρίστησε», στιχ. 40 - 45 «Και τότε τα λουλούδια ... μήπως τα πατήσει», στιχ. 47 - 51 «Γυρίσαμε... Το φεγγάρι και τ' αστέρια».